

YLIOPPILASTUTKINTOLAUTAKUNTA
STUDENTEXAMENSNÄMNDEN

Toisen kotimaisen kielen ja vieraiden kielten kokeiden määräykset

Hyväksytty 11.3.2022, julkaistu 27.4.2022

Toisen kotimaisen kielen ja vieraiden kielten kokeiden määräykset sisältävät mm. ylioppilastutkintoa koskevaan lainsäädäntöön perustuvaa tekstiä. Tekstissä olevat pykälämerkinnät viittaavat lukiolakiin (714/2018), kumottuun lukiolakiin (629/1998), ylioppilastutkinnosta annettuun lakiin (502/2019), kumottuun ylioppilastutkinnon järjestämisestä annettuun lakiin (672/2005), ylioppilastutkinnosta annettuun asetukseen (612/2019) ja kumottuun ylioppilastutkinnosta annettuun asetukseen (915/2005), ellei toisin ilmoiteta.

Toisen kotimaisen kielen ja vieraiden kielten kokeiden määräykset koskevat ensimmäisen kerran syksyn 2022 tutkinnon toimeenpanoa.

1 Toisen kotimaisen kielen ja vieraiden kielten kokeita koskevat yleiset määräykset	1
1.1 Yleistä kielikokeista	1
1.2 Toisen kotimaisen kielen koe	2
1.3 Vieraan kielen koe	3
1.4 Osallistumisoikeus toisen kotimaisen ja vieraan kielen kokeisiin	3
2 Kielitaitokäsitys ja kielten opetuksen tavoitetasot ylioppilastutkinnoissa	4
Kielten opetuksen tavoitetasot Lukion opetussuunnitelman perusteiden mukaan	5
3 Kielikokeen rakenne	6
4 Toimeenpano	7
4.1 Hyvän vastauksen piirteet	8
4.2 Latinan koe	8
5 Arvostelu	8
5.1 Opettajan suorittama arvostelu	9
5.2 Lautakunnan suorittama arvostelu	9
5.3 Yleistä tehtävistä ja niiden arvostelusta	10
5.3.1 Kirjallinen tuottaminen	10
5.3.1.1 Pitkän oppimäärän kirjoitustehtävä	10
5.3.1.2 Keskipitkän ja lyhyen oppimäärän kirjoitustehtävät	11
5.3.2 Merkkimäärät ja pistevähennykset	13
5.3.2.1 Pitkän oppimäärän kirjoitustehtävän vastaukset	13
5.3.2.2 Keskipitkän ja lyhyen oppimäärän kirjoitustehtävän vastaukset	13
6. Arvostelutaulukot	14
6.1 Pitkän oppimäärän kirjoitustehtävän vastauksen arvosteluohjeet	14
6.2 Keskipitkän ja lyhyen oppimäärän kirjoitustehtävien vastausten arvosteluohjeet	15

1 Toisen kotimaisen kielen ja vieraiden kielten kokeita koskevat yleiset määräykset

1.1 Yleistä kielikokeista

Kielikokeet laaditaan kussakin kielessä niiden kurssien ja oppimäärien mukaan, joista lukio-lain (L 714/2018) 11 §:n nojalla säädetään lukiokoulutuksen tuntijaon mukaisina pakollisina kursseina ja syventävinä opintoina tarjottavina kursseina (A 915/2005, 1 §, L 714/2018, 63 §). Kurssien lukumäärästä ja sisällöstä määrätään valtioneuvoston antamassa tuntijakopäätöksessä ja Opetushallituksen vahvistamissa opetussuunnitelman perusteissa.

Toisessa kotimaisessa kielessä järjestetään vaativuudeltaan kahden eri tason kokeet. Vieraissa kielissä voidaan järjestää kahden eri tason mukaiset kokeet (L 502/2019, 3 §). Kokelas saa lukio-opinnoistaan riippumatta valita, kumman tason mukaiseen kokeeseen hän näissä kielikokeissa osallistuu. Toisessa kotimaisessa kielessä ja vieraassa kielessä vaativammalla kokeella tarkoitetaan koetta, joka perustuu perusopetuksen vuosiluokilta 1–6 alkavan A-kielen oppimäärään. (Kielikokeiden suorittaminen tutkinnon osana, ks. Yleiset määräykset ja ohjeet, luku 1.1.1 Tutkinnon aineyhdistelmät, luku 1.2 Kokeet ja luku 1.4.1 Ilmoittautumisen sitovuus.)

Taulukko 1. Ylioppilastutkinnossa järjestettävien kielikokeiden oppimäärät.

Kielikoe	Pitkä oppimäärä	Keskipitkä oppimäärä	Lyhyt oppimäärä
Toinen kotimainen, ruotsi	X	X	-
Toinen kotimainen, suomi	X	X	-
Englanti	X	-	X
Espanja	X	-	X
Ranska	X	-	X
Saksa	X	-	X
Venäjä	X	-	X
Italia	-	-	X
Portugali	-	-	X
Pohjoissaame	-	-	X
Inarinsaame	-	-	X
Koltansaame	-	-	X
Latina	-	-	X ¹

1 Latinan kielessä järjestetään kaksi eritasoista koetta: laajemman oppimäärän ja lyhyen oppimäärän koe (ks. luku 1.3).

Määräykset ja ohjeet toisen kotimaisen kielen ja vieraiden kielten kokeiden toimeenpanoa varten on annettu erikseen Ylioppilastutkintolautakunnan yleisissä määräyksissä ja ohjeissa. Edellä mainituissa määräyksissä ja ohjeissa kerrotaan myös, miten toimitaan, jos kokelas myöhästyy kokeesta tai koe keskeytyy.

Kullakin tutkintokerralla käytettäviä kielikokeiden tehtävätyyppejä ei ilmoiteta etukäteen. Kevään ja syksyn kokeet saattavat olla muodoltaan erilaiset. Tarpeelliset ohjeet kokeiden suorittamiseksi ovat tehtävien yhteydessä. Ohjeet ovat sitovia. Täydet pisteet voi saada vain vastaus, joka on ohjeiden mukainen.

Nämä määräykset koskevat toisen kotimaisen kielen ja vieraiden kielten kokeita. Myöhemmin puhutaan kielikokeesta. Näissä määräyksissä lukion opetuskielellä tarkoitetaan suomea tai ruotsia. Myöhemmin puhutaan pelkästä opetuskielestä.

1.2 Toisen kotimaisen kielen koe

Toisen kotimaisen kielen, ruotsin tai suomen kielen, kokeessa on valittavana kahden eri vaatimustason mukaiset kokeet (L 502/2019, 3 §). Toinen kokeista perustuu pitkään ja toinen keskipitkään oppimäärään. Pitkään oppimäärään perustuvalla kokeella tarkoitetaan lukion opetussuunnitelman perusteissa (2015) mainittuun A-oppimäärään perustuvaa koetta. Pitkään oppimäärään perustuva koe on ylioppilastutkinnosta annetun lain (502/2019) 3 §:ssä tarkoitettu vaativampi koe. Keskipitkään oppimäärään perustuvalla kokeella tarkoitetaan lukion opetussuunnitelman perusteissa (2015) mainittuun B1-oppimäärään perustuvaa koetta. Kokelas saa lukio-opinnoistaan riippumatta valita, kumman tason mukaiseen kokeeseen hän osallistuu.

Kokelas saa toisen kotimaisen kielen kokeen sijasta halutessaan suorittaa äidinkielen kokeen tässä kielessä (L 502/2019, 11 §). Siten esimerkiksi kaksikielinen kokelas, joka suorittaa äidinkielen kokeen suomen kielessä, voi korvata toisen kotimaisen kielen kokeensa äidinkielen kokeella ruotsin kielessä. Tämä edellyttää tutkinnon suorittamista hajautetusti, koska äidinkielen kokeet suomen ja ruotsin kielessä järjestetään samoina koepäivinä. Tutkintoon ei voi sisällyttää samassa kielessä sekä äidinkielen koetta että toisen kotimaisen kielen koetta, paitsi myöhemmin tutkintoa täydentämällä.

Kokelas, joka on toisen kotimaisen kielen kokeen sijasta osallistunut äidinkielen kokeeseen tässä kielessä ja tullut siinä hylätyksi, saa halutessaan uusia hylätyn kokeen osallistumalla toisen kotimaisen kielen kokeeseen.

Jos kokelas suorittaa äidinkielen kokeensa saamen kielessä, hän voi toisen kotimaisen kielen kokeena suorittaa suomen tai ruotsin kielen kokeen. Toisen kotimaisen kielen kokeen sijasta hän voi suorittaa myös äidinkielen kokeen joko suomen tai ruotsin kielessä.

1.3 Vieraan kielen koe

Valtioneuvoston asetuksella säädetään, missä vieraissa kielissä kokeet järjestetään (A 612/2019). Ylioppilastutkintolautakunta päättää, missä kielissä järjestetään kahden eri tason mukaiset kokeet (L 502/2019, 3 §).

Vieraan kielen koe järjestetään vaativuudeltaan kahden eri tason, pitkän ja lyhyen oppimäärän, mukaisena englannin, espanjan, ranskan, saksan ja venäjän kielessä. Pitkään oppimäärään perustuvalla kokeella tarkoitetaan lukion opetussuunnitelman perusteissa (2015) mainittuun A-oppimäärään perustuvaa koetta. Vain pitkään oppimäärään perustuva koe on ylioppilastutkinnosta annetun lain (502/2019) 3 §:ssä tarkoitettu vaativampi koe.

Keväällä 2022 tai sen jälkeen aloitettuun tutkintoon voi sisällyttää vieraan kielen kokeena saamen äidinkielen ja kirjallisuuden kokeen.

Vieraan kielen lyhyen oppimäärän koe järjestetään seuraavissa kielissä: englanti, espanja, italia, ranska, saksa, venäjä, inarinsaame, koltansaame, pohjoissaame, latina ja portugali. Vieraan kielen lyhyessä oppimäärässä on vain valtakunnallisesti määritellyjä syventäviä kursseja; pakollisia kursseja ei ole. Lyhyeen oppimäärään perustuvalla kokeella tarkoitetaan lukion opetussuunnitelman perusteissa (2015) mainittuun B3-oppimäärään perustuvaa koetta. Kokelas saa lukio-opinnoistaan riippumatta valita, kumman tason mukaiseen kokeeseen hän osallistuu.

Latinan kielessä järjestetään kaksi eritasoista koetta: laajemman oppimäärän ja lyhyen oppimäärän koe. Koska latinan kielen laajempi koe perustuu perusopetuksen 7. vuosiluokalta alkavaan oppimäärään, se ei ole A-kielen oppimäärän mukaisesti laadittu vaativampi koe. Molemmat latinan kielen kokeet järjestetään vieraan kielen lyhyen oppimäärän koepäivänä. Latinan kielen laajemman oppimäärän koe järjestetään viimeisen kerran ylioppilastutkinnossa keväällä 2025. Syksystä 2025 alkaen latinan kielessä järjestetään ainoastaan lyhyeen oppimäärään perustuva koe.

1.4 Osallistumisoikeus toisen kotimaisen ja vieraan kielen kokeisiin

Kokelas saa yhdellä tutkintokerralla osallistua vain yhteen pitkään oppimäärään perustuvaan vieraan kielen kokeeseen. Jos kokelas haluaa osallistua useampiin pitkään oppimäärään perustuviin vieraan kielen kokeisiin, kokeet tulee suorittaa eri tutkintokerroilla. Lyhyeen oppimäärään perustuvia vieraan kielen kokeita hän voi yhdellä tutkintokerralla suorittaa enintään kaksi. Jos kokelas osallistuu samana koepäivänä kahteen lyhyen oppimäärän kokeeseen, hän saa kokeiden suorittamiseen 2 tuntia lisäaikaa.

Lukiokoulutuksen oppimäärää suorittava voi osallistua ylioppilastutkinnon kokeeseen opiskeltuaan valtioneuvoston tuntijakoa koskevassa asetuksessa säädetyt pakolliset opinnot opipaineessa, jonka kokeeseen hän osallistuu (L 714/2018).

Jos vieraan kielen koe perustuu oppimäärään, jossa ei ole pakollisia opintoja, lukiokoulutuksen oppimäärää suorittava voi osallistua kokeeseen opiskeltuaan kolme kurssia (kuusi opintopistettä) oppiaineen opintoja (L 502/2019, 7 §, L 672/2005, 4 §). Kokelas saa tutkinnossa valita kokeen tason riippumatta siitä, minkä oppimäärän mukaan hän on opiskellut kyseistä kieltä.

Rehtorin päätöksellä tutkinnon kokeeseen voi erityisestä syystä osallistua myös sellainen opiskelija, joka ei ole opiskellut lukiossa tämän luvun toisessa ja kolmannessa kappaleessa mainittuja oppimääriä mutta jolla muutoin voidaan katsoa olevan riittävät edellytykset kokeesta suoriutumiseen. (L 502/2019, 7 §) Tämä voi tulla kysymykseen esimerkiksi silloin, kun henkilö on oppinut jonkin kielen ulkomailla tai hänellä on ollut pitkäaikainen sairaus, joka on estänyt opiskelemasta vaadittavia kursseja.

(Ks. myös Yleiset määräykset ja ohjeet, luku 1.3.4 Hyväksytyn kokeen uusiminen ja tutkinnon täydentäminen, luku 1.3.5 Hylätyn kokeen uusiminen ja 1.4.1 Ilmoittautumisen sitovuus.)

2 Kielitaitokäsitys ja kielten opetuksen tavoitetasot ylioppilastutkinnossa

Ylioppilastutkinnon kielikokeet laaditaan Lukion opetussuunnitelman perusteiden² pohjalta. Kielikokeiden laadinnan perustana on Eurooppalaisen viitekehyksen³ toiminnallinen kielitaitokäsitys. Siihen sisältyy kielellinen tieto ja sen monipuolinen käyttötaito. Kieltä käytetään vuorovaikutuksessa välittämään kielellisiä ja kulttuurisia viestejä monimuotoisissa tilanteissa, tarkoituksissa ja monien medioiden välityksellä. Kielitaito on osa monilukutaitoa, jonka avulla tuotetaan ja tulkitaan eri elämäntilanteiden ja kulttuurien ilmaisumuotoja yhteisymmärrystä tukevalla tavalla.

Kielikokeissa arvioidaan lukion opetussuunnitelman mukaisten tavoitteiden saavuttamista sekä kokelaan kypsyttä ja valmiuksia jatko-opintoihin. Kokeissa mitataan sekä vastaanottamistaitoja (kuullun ja luetun ymmärtäminen) että viestinnällisiä tuottamistaitoja (rakenne ja sanasto sekä kirjallinen tuottaminen). Suullista tuottamista ja vuorovaikutusta ei ylioppilastutkinnon kielikokeissa mitata. Kokeiden tekstit valitaan niin, että ne liittyvät eri aihepiireihin ja teemoihin kunkin kielen oppimäärän mukaisesti. Tehtävät laaditaan niin, että ne mittaavat mahdollisimman kattavasti erilaisia viestintätilanteita. Portugalin, latinan, inarinsaamen, koltansaamen ja pohjoissaamen lyhyen oppimäärän kokeissa ei mitata kuullun ymmärtämistä.

Lukion opetussuunnitelman perusteissa on asetettu erilaajuisille kielten oppimäärille tavoitetasot. Opetussuunnitelman perusteiden liitteenä oleva kuvausasteikko on suomalainen sovellus taitotasoista, jotka esitellään Eurooppalaisessa viitekehyksessä.

² Lukion opetussuunnitelman perusteet 2003. Nuorille tarkoitettun lukiokoulutuksen opetussuunnitelman perusteet. Opetushallituksen määräys 33/011/2003. Nuorille tarkoitettun lukiokoulutuksen opetussuunnitelman perusteiden 2003 muuttaminen (suullisen kielitaidon kurssi). Opetushallituksen määräys 10/011/2009.

³ Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment. Published by arrangement with the Council of Europe 2001. Eurooppalainen viitekehys. Kielten oppimisen, opettamisen ja arvioinnin yhteinen eurooppalainen viitekehys. Suomentaneet Irma Huttunen ja Hanna Jaakkola 2003, WSOY Helsinki.

Kielten opetuksen tavoitetasot Lukion opetussuunnitelman perusteiden mukaan:

- A = Perusopetuksen vuosiluokilla 1–6 alkanut oppimäärä
- B1, B2 = Perusopetuksen vuosiluokilla 6–9 alkanut oppimäärä
- B3 = Lukiossa alkanut oppimäärä

Seuraavat taulukot on koottu Lukion opetussuunnitelman perusteiden mukaan.

Lukion opetussuunnitelman perusteet 2015

Pitkä oppimäärä

Kieli ja oppimäärä	Taito toimia vuorovaikutuksessa	Taito tulkita tekstejä	Taito tuottaa tekstejä
Toinen kotimainen A: ruotsi, suomi	B2.1	B2.1	B1.2
Englanti A	B2.1	B2.1	B2.1
Muut kielet A: espanja, ranska, saksa, venäjä	B1.2	B1.2	B1.2

Keskipitkä oppimäärä

Kieli ja oppimäärä	Taito toimia vuorovaikutuksessa	Taito tulkita tekstejä	Taito tuottaa tekstejä
Toinen kotimainen B1: ruotsi, suomi	B1.1	B1.1	B1.1
Englanti B1	B1.2	B1.2	B1.2

Lyhyt oppimäärä

Kieli ja oppimäärä	Taito toimia vuoro-vaikutuksessa	Taito tulkita tekstejä	Taito tuottaa tekstejä
Englanti B2	B1.1	B1.1	B1.1
Muut kielet B2: espanja, italia, portugali, ranska, saksa, venäjä	A2.2	A2.2	A2.2
Englanti B3	B1.1	B1.1	A2.2
Muut kielet B3: espanja, italia, portugali, ranska, saksa, venäjä	A2.1	A2.1	A2.1
Latina, inarinsaame, koltansaame, pohjoissaame	ei määriteltyä tasoa	ei määriteltyä tasoa	ei määriteltyä tasoa

3 Kielikokeen rakenne

Kielikokeeseen sisältyy seuraavia kielitaidon osa-alueita mittaavia tehtäviä:

- kuullun ymmärtäminen
- luetun ymmärtäminen
- kirjallinen tuottaminen
- sanaston ja rakenteiden hallinta.

Samaa kielitaidon osa-aluetta mittaavat tehtävät muodostavat tehtäväkokonaisuuden. Tehtäväkokonaisuuden tehtävät voivat sijaita kokeessa erillään toisistaan. Tehtävä voi sisältää useita osioita. Kaikki tehtävän osiot tulee suorittaa, ellei vaihtoehtoisuutta ole erikseen ilmoitettu ohjeistuksessa. Myös kielitaidon eri osa-alueita yhdistävät tehtävät ovat mahdollisia.

Jos kokeeseen sisältyy kuullun ymmärtämistä mittaavia tehtäviä, kokelaan on jätettävä arvoiteltavaksi suoritus kuullunymmärtämisen tehtäväkokonaisuudesta sekä lisäksi suoritus ainakin yhtä muuta osa-aluetta mittaavasta tehtäväkokonaisuudesta, jotta koesuoritus olisi hyväksytty.

Oheisesta taulukosta näkyy, mihin kielikokeisiin sisältyy kuullun ymmärtämistä mittaava tehtäväkokonaisuus.

Taulukko 2. Kielikokeessa mitattavat kielitaidon osa-alueet eri kielissä.

	Kuullun ymmärtämistä mittaava tehtäväkokonaisuus	Kirjallisia ymmärtämisen ja tuottamisen taitoja mittaavat tehtäväkokonaisuudet
Toinen kotimainen, ruotsi	X	X
Toinen kotimainen, suomi	X	X
Englanti	X	X
Espanja	X	X
Ranska	X	X
Saksa	X	X
Venäjä	X	X
Italia	X	X
Portugali	-	X
Pohjoissaame	-	X
Inarinsaame	-	X
Koltansaame	-	X
Latina	-	X

Kielikokeessa ovat mahdollisia autenttista aineistoa monipuolisesti hyödyntävät tehtävätyypit. Tehtävänantoon liittyvä aineisto voi olla esimerkiksi tekstejä, kuvia, tilastoja, karttoja, videoita tai äänitallenteita. Kielikokeessa mahdollisia tehtävätyyppejä ovat esimerkiksi erilaiset monivalinta- ja aukkotehtävät sekä vapaat tuottamistehtävät.

Tehtävän suorittamiseen tarvittava ohjeistus annetaan tehtävän yhteydessä. Vastauksia saa luonnostella paperille. Luonnospapereita ei oteta arvostelussa huomioon eikä niitä lähetetä lautakuntaan.

4 Toimeenpano

Koe suoritetaan suljetussa verkkoympäristössä. Sanakirjat tai sähköiset sanakirjat eivät ole sallittuja lukuun ottamatta latinan kielen kokeita. Venäjän kielen ja saamen kielen kokeissa kokelaalla saa olla näppäimistö, johon erikoismerkit on merkitty esimerkiksi tarroin. Kielikoetta varten kokelas tarvitsee tietokoneeseen liitettävät kuulokkeet. (ks. Ylioppilastutkintolautakunnan yleiset määräykset ja ohjeet, 1.5 Koetarvikkeet ja koesuoritukset.)

Koko kielikoe suoritetaan yhden päivän aikana, ja se kestää enintään 6 tuntia. Kokelas voi valita, missä järjestyksessä hän suorittaa koetehtävät. Hän voi palata kirjallisia taitoja mittaavien tehtävien aineistoihin ja joihinkin kuullunymmärtämistä mittaavien tehtävien aineistoihin koeajan kuluessa. Kokelas voi muuttaa kaikkia vastauksiaan siihen asti, kunnes hän päättää kokeen. Kokelas on itse vastuussa siitä, että hän valitsee oikean kokeen ja oppimäärän, noudattaa annettuja ohjeita ja tuottaa pyydetyn määrän suorituksia.

4.1 Hyvän vastauksen piirteet

Kunkin kielikokeen tutkintopäivänä lautakunta julkaisee verkkosivullaan kohdassa Hyvän vastauksen piirteet monivalintatehtävien oikeat ratkaisut ja produktiivisten tehtävien hyvän vastauksen piirteet. On huomattava, että lautakunnan tässä vaiheessa antamat oikeat vastaukset ovat alustavia. Lopullisesta arvostelusta päättää kyseisen oppiaineen sensorikunta. Monivalintatehtävistä tuotetaan tilastomenetelmin osioanalyysi, joka kertoo vastausten jakautumisen vastausvaihtoehtojen kesken. Analyysin valmistuttua lautakunta saattaa joissakin kysymyksissä hyväksyä useita vastausvaihtoehtoja. Lopulliset hyväksytyt monivalintatehtävien vastaukset lautakunta julkaisee tulosten yhteydessä.

4.2 Latinan koe

Latinan kielen kokeessa on paperisten sanakirjojen käyttö sallittua. Kokeessa saa käyttää seuraavia sanakirjoja:

- Streng, Latinalais-suomalainen sanakirja
- Heikel, Latinalais-suomalainen sanakirja
- Salmi–Linkomies, Latinalais-suomalainen sanakirja
- Cavallin, Latinskt skol-lexikon
- Heikel, Latinsk-svensk ordbok
- Salenius, Latinsk-svensk ordbok
- Ahlberg–Lundqvist–Sörbom, Latinsk-svensk ordbok
- Pitkäranta, Suomi–latina–suomi-sanakirja.

Kokeessa käytettäväksi tarkoitetut sanakirjat on jätettävä viimeistään päivää ennen koetta rehtorille tai hänen määräämälleen opettajalle tarkastettavaksi. Tarkastetut sanakirjat palautetaan kokelaille koetilaisuuden alkaessa.

Latinan kielen koesuoritukset kirjoitetaan tehtävien yhteydessä olevien ohjeiden mukaisesti.

5 Arvostelu

Kielikokeen arvostelu suoritetaan lautakunnan julkaisemien alustavien hyvän vastauksen piirteiden ja tämän määräyksen arvosteluohjeiden avulla. Kirjoitustehtävät arvostellaan tämän määräyksen luvussa 5.3.1 annettujen arvosteluohjeiden mukaan. Keskitetysti arvosteltavien tehtävien tulokset näytetään arvostelupalvelussa. Keskitetysti arvosteltavien produktiivisten tehtävien pisteet päivitetään kokelaan koesuorituksen lopullisen arvostelun yhteydessä.

Tehtävän enimmäispistemäärä esitetään koejärjestelmässä tehtävän yhteydessä sekä hyvän vastauksen piirteissä lautakunnan verkkosivulla.

Niissä kielikokeissa, joihin sisältyy myös kuullun ymmärtämistä mittaava tehtäväkokonaisuus, enimmäispistemäärä on 299 pistettä. Pistemäärät jakautuvat kielitaidon eri osa-alueita mittaavien tehtäväkokonaisuuksien välillä seuraavasti:

- kuullun ymmärtäminen 80–90 pistettä
- luetun ymmärtäminen 70–90 pistettä
- sanasto ja rakenteet 20–40 pistettä
- kirjallinen tuottaminen 99 pistettä.

Niissä kielikokeissa, joihin ei sisälly kuullun ymmärtämistä mittaavaa tehtäväkokonaisuutta, enimmäispistemäärä on 209 pistettä.

5.1 Opettajan suorittama arvostelu

Koesuoritukset tarkastaa ja arvostelee alustavasti lukiokoulutuksen järjestäjän osoittama asianomaisen aineen opettaja ja lopullisesti Ylioppilastutkintolautakunta (L 502/2019, 18 §). Kokelaan koesuoritukset ovat salassa pidettäviä viranomaisen asiakirjoja (Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta 621/1999 24 § 1 mom. kohta 30). Koesuorituksia ei saa kopioida, tulostaa eikä luovuttaa muiden kuin asianomaisen opettajan ja rehtorin nähtäväksi (ks. Ylioppilastutkintolautakunnan yleiset määräykset ja ohjeet luku 1.7.2 Alustava arvostelu).

Jos kokelas suorittaa vieraan kielen kokeen sellaisessa kielessä, jonka arvosteluun koulutuksen järjestäjä ei pysty osoittamaan opettajaa, alustava arvostelu tehdään Ylioppilastutkintolautakunnassa (L 502/2019, 18 §).

Opettajan tulee merkitä sisällöltään virheelliset ja puutteelliset kohdat. Merkinnät tulee tehdä myös opetuskieliseen produktiiviseen vastaukseen. Produktiivisten vastausten pisteityksessä tulee käyttää vain hyvän vastauksen piirteissä esimerkkivastauksen yhteydessä esitettyjä pisteitä. Kirjoitustehtävien arvostelussa tulee käyttää vain kriteeritaulukossa mainittuja pisteitä.

5.2 Lautakunnan suorittama arvostelu

Koesuoritukset tarkastaa ja arvostelee lopullisesti Ylioppilastutkintolautakunta (L 502/2019, 18 §). Lautakunnan sensorit arvostelevat kaikki suoritukset ja antavat niistä pistemäärän kussakin ainejaoksessa yhteisesti päätettyjen arvostelukriteerien mukaisesti.

Ylioppilastutkintolautakunta määrää tutkintokerroittain kunkin lukion kielikokeen ensimmäisen sensorin. Ylioppilastutkintolautakunnan ohjesäännön esteellisyyismääräysten mukaisesti

lautakunnan määräämä sensori ei saa arvostella sellaisen lukion suorituksia, jonka kanssa hän on läheisessä kosketuksessa opetustoimen, sukulaisuuden tms. syyn takia. Lisäksi lautakunta antaa ohjeet toisen ja kolmannen sensorin käytöstä.

5.3 Yleistä tehtävistä ja niiden arvostelusta

Kuullun ymmärtämistä mittaavissa tehtävissä mitataan kokelaan kykyä ymmärtää puhuttua kieltä ja vastata kuulemansa perusteella erilaisiin tehtäviin. Kuultavat tekstit edustavat eri tekstilajeja ja vaihtelevat pituudeltaan. Osa teksteistä voidaan kuulla useampaan kertaan, osa vain kerran. Jotkut kuultavista teksteistä voivat olla myös videoita. Luetun ymmärtämistä mittaavissa tehtävissä mitataan kokelaan kykyä ymmärtää kirjoitettua kieltä ja vastata lukemansa perusteella erilaisiin tehtäviin. Kuullun ja luetun ymmärtämistä mittaavat tehtävät ovat monimuotoisia ja monimediaisia. Ne sisältävät autenttista tai toimitettua ääntä, tekstiä, kuvaa ja videota tai näiden yhdistelmiä. Tehtävissä mitataan kuullun tai luetun tekstin pohjalta esimerkiksi sen pääajatuksen tai pääajatuksen ymmärtämistä, tärkeiden yksityiskohtien, esimerkkien jne. ymmärtämistä, päätelmien tekemistä sekä merkityksen ymmärtämistä tai tulkintaa.

Vastausohjeet annetaan tehtävän yhteydessä. Ohjeet ovat sitovia esimerkiksi vastauskielen tai mahdollisen vastauksen enimmäispituuden osalta. Sitovuus käy ilmi ohjeen sanamuodosta. Ohjeet saattavat sisältää myös suosituksen tausta-aineiston käytöstä. Tehtävälle tai sen osioille on määritelty enimmäispistemäärä, joka annetaan tehtävän tai sen osion yhteydessä. Tehtävän tavoitesisällöt ja sen arvostelussa käytettävät pistemäärät kuvataan hyvän vastauksen piirteissä. Täydet pisteet voi saada vain vastaus, joka ei sisällä väärää tietoa. Tutkintoaineen sensorikunta päättää yhteisesti hyvän vastauksen piirteiden soveltamisesta lopullisessa arvostelussa.

Muidenkin kuin kirjoitustehtävien tehtävänannossa on vastauksen pituudelle saatettu asettaa enimmäismerkkimäärä. Vastauksen pituus lasketaan merkkeinä. Merkkeihin ei lasketa välilyöntejä eikä rivinvaihtoja. Koejärjestelmä laskee vastauksen merkkimäärän automaattisesti mutta ei rajoita sitä. Ylipitkistä vastauksista tai kirjoitustehtävän suorituksista seuraa pistevähennys kohdan 5.3.2 mukaisesti.

5.3.1 Kirjallinen tuottaminen

Kirjallisessa tuottamisessa mitataan kokelaan kykyä tuottaa itsenäisesti tekstiä erilaisissa viestintätilanteissa. Tämän taidon arvioinnissa käytetään pitkän oppimäärän kokeessa yhden pitkän tekstin tuottamista, keskipitkän ja lyhyen oppimäärän kokeissa puolestaan kahden lyhyemmän tekstin tuottamista.

5.3.1.1 Pitkän oppimäärän kirjoitustehtävä

Pitkän oppimäärän kokeessa on kirjallisessa tuottamisessa useita tehtävänantoja, joista kokelaan täytyy suorittaa yksi. Tehtävät voivat olla eri määrin ohjattuja: niissä voi otsikon lisäksi tai sen tilalla olla tarkemmat ohjeet sisällöstä, esimerkiksi maininta siitä, kenelle ja miksi teksti kirjoitetaan, tai kysymyksiä, joihin odotetaan kannanottoa. Jos tehtävänannossa ei toisin sanota, otsikko ja ohjanta ovat kokelasta sitovia.

Kirjoitustehtävän vastauksen pituuden tulee noudattaa tehtävän ohjeita. Pitkän oppimäärän kielikokeessa kirjoitustehtävän vastauksen pituus on yleensä 700–1 100 merkkiä ilman välilyöntejä ja rivinvaihtoja. Pitkän englannin ja pitkän suomen kielen kokeessa kirjoitustehtävän vastauksen pituus on kuitenkin 700–1 300 merkkiä. Koejärjestelmä laskee merkkimäärän automaattisesti.

Arvostelu

Pitkässä oppimäärässä kokelaan kirjoitustehtävän vastaus arvostellaan kohdassa 6.1 esitettyjen kriteerien mukaan. Suorituksen arvostelussa painaa eniten viestinnällisyys eli kokelaan kyky välittää viesti annetun tehtävänannon pohjalta. Muut kriteerit, joita ovat tekstin sisältö ja rakenne sekä kielellinen laajuus ja tarkkuus, tukevat ensisijaisesti viestinnällisyyden perusteella tehtävää kokonaisarvostelua.

Kriteerit on määritelty seuraavasti:

- 1. Viestinnällisyys:** Mitä kokelas on halunnut ilmaista, ja kuinka hän on ilmaisussaan onnistunut?
- 2. Tekstin sisältö ja rakenne:** Kuinka monipuolisesti kokelas käsittelee annettua aihetta? Kuinka johdonmukaista ja sidosteista hänen kirjoittamansa teksti on?
- 3. Kielellinen laajuus ja tarkkuus:** Kuinka monipuolisesti ja idiomaattisesti kokelas käyttää sanastoa ja rakenteita? Kuinka hyvin kokelas hallitsee niiden käytön, ja millaisia virheitä hän mahdollisesti tekee?

Kokelaan kirjoitustehtävän vastauksen sisällön on vastattava tehtävänantoa. Kokeen teksteistä ja selityksistä suoraan jäljennettyjä lauseita pidetään suoritusta huonontavina. Sen sijaan on luvallista käyttää hyväksi kokeen teksteissä ja tehtävän ohjauksessa esiintyviä sanoja, sanontatapoja ja rakenteita kirjoitustehtävän vastauksen tyyliin sopivalla tavalla.

Opettajan tulee arvostella kirjoitustehtävän vastaus kohdassa 6.1 esitetyn kriteeritaulukon perusteella ja käyttää siinä määriteltyjä pistemääriä. Muita kuin taulukossa määriteltyjä pisteitä ei saa käyttää (ks. kuitenkin kohta 5.3.2.1).

Jos kokelas on jättänyt kirjoitustehtävän vastauksen useammasta kuin yhdestä tehtävästä, näistä suorituksista otetaan arvostelussa huomioon pienimmän pistemäärän saava suoritus.

5.3.1.2 Keskipitkän ja lyhyen oppimäärän kirjoitustehtävät

Keskipitkän ja lyhyen oppimäärän kokeissa on kirjallisen tuottamisen osassa yksi lyhyt ja yksi laajempi tehtävä, joissa kummassakin on kaksi vaihtoehtoista tehtävänantoa. Tehtävänannot voivat olla eri määrin ohjattuja. Ne annetaan koulun opetuskielellä. Tehtävänantoon voi kuitenkin sisältyä esimerkiksi jokin tavoitekielinen viesti tai yleisönosastokirjoitus, johon kokelaan tulee kirjoittaa vastaus tai vastine. Kokelaan tulee suorittaa kaksi tehtävää, kummastakin ryhmästä yksi. Kirjoitustehtävien vastausten sisällön on vastattava tehtävänantoja.

Lyhyen kirjoitustehtävän vaihtoehtoiset tehtävät ovat merkkimäärävaatimuksiltaan keskenään samanlaiset, ja samoin laajemman kirjoitustehtävän vaihtoehtoiset tehtävät ovat merkkimäärävaatimuksiltaan keskenään samanpituiset. Tehtävänannon vaatima merkkimäärä ja tehtävästä

saatavat enimmäispisteet ilmoitetaan tehtäväryhmän yhteydessä. Kokelaan kirjoitustehtävien vastausten pituuden tulee olla ohjeiden mukainen. Koejärjestelmä laskee merkkimäärän automaattisesti.

Keskipitkän oppimäärän kielikokeessa ja saamen kielten lyhyen oppimäärän kokeessa lyhyen kirjoitustehtävän pituus on 200–350 merkkiä ilman välilyöntejä ja rivinvaihtoja ja laajemman kirjoitustehtävän 400–600 merkkiä. Muissa kuin saamen kielen lyhyen oppimäärän kielikokeissa lyhyen kirjoitustehtävän pituus on 160–240 merkkiä ja laajemman kirjoitustehtävän 300–450 merkkiä.

Arvostelu

Keskipitkässä ja lyhyessä oppimäärässä kokelaan kirjoitustehtävien vastaukset arvostellaan kohdassa 6.2 esitettyjen kriteerien mukaan. Suorituksen arvostelussa painaa eniten viestinnällisyys eli kokelaan kyky välittää viesti annetun tehtävänannon pohjalta. Muut kriteerit, joita ovat tehtävänannon noudattaminen ja aiheen käsittely sekä kielellinen laajuus ja tarkkuus, tukevat ensisijaisesti viestinnällisyyden perusteella tehtävää kokonaisarviointia.

Kriteerit on määritelty seuraavasti:

- 1. Viestinnällisyys:** Mitä kokelas on halunnut ilmaista, ja kuinka hän on ilmaisussaan onnistunut?
- 2. Tehtävänannon noudattaminen ja aiheen käsittely:** Kuinka hyvin kokelas on onnistunut vastaamaan tehtävänantoon? Kuinka laajasti kokelas käsittelee annettua tehtävänantoa?
- 3. Kielellinen laajuus ja tarkkuus:** Kuinka monipuolisesti ja idiomaattisesti kokelas käyttää sanastoa ja rakenteita? Kuinka hyvin kokelas hallitsee sanaston ja rakenteiden käytön, ja millaisia virheitä hän mahdollisesti tekee?

Kokeen teksteistä ja selityksistä suoraan jäljennettyjä lauseita pidetään suoritusta huonontavina. Sen sijaan on luvallista käyttää hyväksi kokeen teksteissä ja tehtävän ohjauksessa esiintyviä sanoja, sanontatapoja ja rakenteita kirjoitustehtävän vastauksen tyyliin sopivalla tavalla.

Opettajan tulee arvostella kirjoitustehtävien vastaukset kohdassa 6.2 esitetyn kriteeritaulukon perusteella ja käyttää siinä määriteltyjä pistemääriä kyseisen tehtävän enimmäispistemäärän mukaisesti. Muita kuin taulukossa määriteltyjä pisteitä ei saa käyttää (ks. kuitenkin kohta 5.3.2.2). Enimmäispistemäärä lyhyissä kirjoitustehtävissä on 33 pistettä ja laajemmissa kirjoitustehtävissä 66 pistettä.

Jos kokelas on jättänyt kirjoitustehtävän vastauksen useammasta kuin vaadituista kahdesta tehtävästä, näistä suorituksista otetaan arvostelussa huomioon pienimmän pistemäärän yhteensä saavat suoritukset.

5.3.2 Merkkimäärät ja pistevähennykset

Koejärjestelmä varoittaa kokelasta, kun hänen vastauksensa ylittää annetun enimmäismerkkimäärän. Vastauksen pituudelle on voitu asettaa enimmäismerkkimäärä myös muissa tehtävissä kuin kirjoitustehtävissä. Opettaja arvostelee yli pitkän vastauksen ensin normaalisti. Muissa kuin kirjoitustehtävissä mahdollisen sallitun merkkimäärän ylittämisestä tehdään tehtävän maksimipistemäärään suhteutettu pistevähennys, joka on kuitenkin vähintään 1 piste. Sallitun merkkimäärän ylittämisestä tehtävä pistevähennys kerrotaan hyvän vastauksen piirteissä. Jos pistevähennys on suurempi kuin kokelaan tehtävästä tai tehtäväosiesta saama pistemäärä, kyseisestä kohdasta annetaan nolla pistettä. Perustellusta syystä sensorikokous voi päättää, että pistevähennys tehdään toisin tai sitä ei tehdä lainkaan.

5.3.2.1 Pitkän oppimäärän kirjoitustehtävän vastaukset

Opettaja arvostelee yli pitkän kirjoitustehtävän vastauksen ensin normaalin arvostelutaulukon (kohta 6.1) mukaisesti ja vähentää sitten 9 pistettä riippumatta ylityksen pituudesta. Vähennys tehdään heti ensimmäisestä ylittävistä merkistä.

Alimittainen kirjoitustehtävän vastaus arvostellaan pitkän oppimäärän arvostelukriteeristön (kohta 6.1) mukaisesti. Erillistä pistevähennystä ei tehdä.

Plagiointi pitkän oppimäärän kokeessa

Plagioitu osuus	Pisteet
1. Kirjoitustehtävän vastaus on pääosin esimerkiksi kokeen aineistosta kopioitu.	lopullinen pistemäärä 40–0 p.
2. Kirjoitustehtävän vastaus on plagioitu tai täysin väärästä aiheesta laadittu.	0 p.

5.3.2.2 Keskipitkän ja lyhyen oppimäärän kirjoitustehtävän vastaukset

Opettaja arvostelee yli pitkän kirjoitustehtävän vastauksen ensin normaalin arvostelutaulukon (kohta 6.2) mukaisesti ja vähentää sitten pisteitä seuraavasti: 33 pisteen kirjoitustehtävässä vähennetään 3 pistettä ja 66 pisteen kirjoitustehtävässä vähennetään 6 pistettä. Vähennys tehdään heti ensimmäisestä ylittävistä merkistä.

Alimittainen kirjoitustehtävän vastaus arvostellaan keskipitkän ja lyhyen oppimäärän arvostelukriteeristön (kohta 6.2) mukaisesti. Erillistä pistevähennystä ei tehdä.

6. Arvostelutaulukot

6.1 Pitkän oppimäärän kirjoitustehtävän vastauksen arvosteluohjeet

Kirjoitustehtävän vastauksen kokonaisarvostelu tehdään ensisijaisesti kriteerin ”Viestinnällisyys” perusteella. Arvostelua täydentävät kriteerit ”Tekstin sisältö ja rakenne” sekä ”Kielellinen laajuus ja tarkkuus”.

Käytettävät pisteet	Viestinnällisyys	Tekstin sisältö ja rakenne	Kielellinen laajuus ja tarkkuus
99, 97, 95, 92, 90	Kirjoittaja pystyy välittämään viestin erittäin selkeästi, aidon tuntuiseksi, sujuvasti ja vivahteikkaasti. Hänen tekstiään on erittäin helppoa lukea.	Kirjoittaja käsittelee aihetta erittäin monipuolisesti, persoonallisesti ja johdonmukaisesti. Hän käyttää taitavasti monipuolisia sidoskeinoja.	Kirjoittaja käyttää erittäin laajaa ja monipuolista, idiomaattista, tilanteeseen hyvin sopivaa ilmaisuvarastoa ja hallitsee sen erittäin hyvin.
88, 85, 82, 80	Kirjoittaja pystyy välittämään viestin selkeästi, luontevasti ja sujuvasti. Hänen tekstiään on helppo lukea.	Kirjoittaja käsittelee aihetta monipuolisesti ja johdonmukaisesti. Hän käyttää monipuolisia sidoskeinoja.	Kirjoittaja käyttää laajaa, monipuolista, tilanteeseen sopivaa ilmaisuvarastoa ja hallitsee sen hyvin.
78, 75, 72, 70	Kirjoittaja pystyy välittämään viestin kohtalaisen selkeästi ja suhteellisen luontevasti. Hänen tekstiään on kohtalaisen helppo lukea.	Kirjoittaja käsittelee aihetta tavanomaisesti, mutta pääosin johdonmukaisesti. Hän käyttää tavallisimpia sidoskeinoja.	Kirjoittaja käyttää riittävää, tavallista, pääosin tilanteeseen sopivaa ilmaisuvarastoa ja hallitsee sen suhteellisen hyvin.

Käytettävät pisteet	Viestinnällisyys	Tekstin sisältö ja rakenne	Kielellinen laajuus ja tarkkuus
68, 65, 62, 60	Kirjoittaja pystyy välittämään viestin tyydyttävästi. Hänen tekstiään on joissakin kohdissa vaikea lukea.	Kirjoittaja käsittelee aihetta melko yksipuolisesti, mutta kuitenkin melko johdonmukaisesti. Hän käyttää vain yksinkertaisia sidoskeinoja.	Kirjoittaja käyttää suppeahkoa, tavallista, (mahdollisesti) vain osin tilanteeseen sopivaa ilmaisuvarastoa. Hän tekee useita virheitä.
58, 55, 52, 50	Kirjoittaja pystyy välittämään viestin vain epäselvästi. Hänen tekstiään on monin paikoin vaikea lukea. Yksittäisiä kohtia voi jäädä epäselviksi.	Kirjoittaja käsittelee aihetta yksipuolisesti ja/tai toistaen sekä osin epäjohdonmukaisesti.	Kirjoittaja käyttää suppeaa, rajoittunutta ilmaisuvarastoa ja tekee paljon virheitä.
48, 45, 42, 40	Kirjoittaja pystyy välittämään viestin heikosti ja paikoin ei ollenkaan. Hänen tekstiään on vaikea lukea. Merkitys jää monin paikoin epäselväksi.	Kirjoittaja käsittelee aihetta puutteellisesti ja/tai runsaasti toistaen sekä epäjohdonmukaisesti.	Kirjoittaja käyttää erittäin suppeaa, yksinkertaista ilmaisuvarastoa ja tekee erittäin paljon virheitä.
35, 30, 25, 20	Kirjoittaja ei pysty juurikaan välittämään viestiä. Hänen tekstiään on erittäin vaikea lukea.	Kirjoittaja käsittelee aihetta erittäin puutteellisesti.	Kirjoittaja käyttää alkeellista ilmaisuvarastoa ja sitäkin pääosin virheellisesti.
15, 10, 5, 0	Kirjoittaja ei pysty välittämään viestiä.	Kirjoittaja käsittelee aihetta täysin puutteellisesti.	Kirjoittaja käyttää erittäin alkeellista ilmaisuvarastoa ja sitäkin lähes täysin virheellisesti.

Mahdolliset pistevähennykset tehdään kuten kohdassa 5.3.2.1 Pitkän oppimäärän kirjoitus-tehtävän vastaukset.

6.2 Keskipitkän ja lyhyen oppimäärän kirjoitustehtävien vastausten arvosteluohjeet

Kirjoitustehtävien vastausten kokonaisarvostelu tehdään ensisijaisesti kriteerin ”Viestinnällisyys” perusteella. Arvostelua täydentävät kriteerit ”Tehtävänannon noudattaminen ja aiheen käsittely” sekä ”Kielellinen laajuus ja tarkkuus”.

Kirjoitustehtävissä käytettävät pisteet		Viestinnällisyys	Tehtävänannon noudattaminen ja aiheen käsittely	Kielellinen laajuus ja tarkkuus
lyhyt	laajempi			
33 31 29	66 62 58	Kirjoittaja pystyy välittämään viestin selkeästi, luontevasti ja sujuvasti. Hänen tekstiään on helppo lukea.	Kirjoittajan teksti vastaa täysin tai lähes täysin tehtävänantoa. Hän käsittelee aihetta monipuolisesti.	Kirjoittaja käyttää laajaa, monipuolista, tilanteeseen sopivaa ilmaisuvarastoa ja hallitsee sen erittäin hyvin.
27 25	54 50	Kirjoittaja pystyy välittämään viestin kohtalaisen selkeästi ja suhteellisen luontevasti. Hänen tekstiään on kohtalaisen helppo lukea.	Kirjoittajan teksti vastaa hyvin tehtävänantoa. Hän käsittelee aihetta tavanomaisesti.	Kirjoittaja käyttää riittävää, tavallista, pääosin tilanteeseen sopivaa ilmaisuvarastoa ja hallitsee sen suhteellisen hyvin, mutta tekee joitakin virheitä.

Kirjoitustehtävissä käytettävät pisteet		Viestinnällisyys	Tehtävänannon noudattaminen ja aiheen käsittely	Kielellinen laajuus ja tarkkuus
lyhyt	laajempi			
23 21	46 42	Kirjoittaja pystyy välittämään viestin tyydyttävästi. Hänen tekstiään voi olla yksittäisissä kohdissa vaikea lukea.	Kirjoittajan teksti vastaa pääosin tehtävänantoa. Hän käsittelee ainetta melko suppeasti.	Kirjoittaja käyttää suppeahkoa, tavallisinta, (mahdollisesti) vain osin tilanteeseen sopivaa ilmaisuväriä. Hän tekee useita virheitä.
19 17	38 34	Kirjoittaja pystyy välittämään viestin vain epäselvästi. Hänen tekstiään voi olla monin paikoin vaikea lukea. Yksittäisiä kohtia voi jäädä epäselviksi.	Kirjoittajan teksti vastaa vain osittain tehtävänantoa. Hän käsittelee ainetta suppeasti ja/ tai osin toistaen.	Kirjoittaja käyttää suppeaa, rajoittunutta ilmaisuväriä ja tekee paljon virheitä myös perusrakenteissa.
15 13	30 26	Kirjoittaja pystyy välittämään viestin heikosti ja paikoin ei ollenkaan. Hänen tekstiään on vaikea lukea. Merkitys jää monin paikoin epäselväksi.	Kirjoittajan teksti vastaa puutteellisesti tehtävänantoa. Hän käsittelee ainetta puutteellisesti ja/tai runsaasti toistaen.	Kirjoittaja käyttää erittäin suppeaa, yksinkertaista ilmaisuväriä ja tekee erittäin paljon virheitä.
11 9	22 18	Kirjoittaja ei pysty juurikaan välittämään viestiä. Hänen tekstiään on erittäin vaikea lukea.	Kirjoittajan teksti vastaa erittäin puutteellisesti tehtävänantoa. Hän käsittelee ainetta erittäin puutteellisesti tai alkeellisesti.	Kirjoittaja käyttää alkeellista ilmaisuväriä ja sitäkin pääosin virheellisesti.
7 5 3 0	14 10 6 0	Kirjoittaja ei pysty välittämään viestiä.	Kirjoittaja jättää vastaamatta täysin tai lähes täysin tehtävänantoon. Hän ei pysty käsittelemään ainetta.	Kirjoittaja käyttää erittäin alkeellista ilmaisuväriä ja sitäkin lähes täysin virheellisesti.

Mahdolliset pistevähennykset tehdään kuten kohdassa 5.3.2.2 Keskipitkän ja lyhyen oppimäärän kirjoitustehtävän vastaukset.

YLIOPPILASTUTKINTOLAUTAKUNTA

2022